

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.022.03.2018
P/18/039

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/039 – Realizacja rządowych programów na rzecz aktywności społecznej osób starszych
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
<i>Kontroler</i>	Piotr Kręt, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/123/2018 z dnia 25 lipca 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym i Chorym „Tęczowa Gromada”, ul. Lisiecka 95, 62-571 Stare Miasto (dalej: Fundacja).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Bartłomiej Olkiewicz, Prezes Fundacji Pomocy Osobom Niepełnosprawnym i Chorym „Tęczowa Gromada” (dalej: Prezes Fundacji). Wcześniej, od 18 listopada 2012 r. do 30 kwietnia 2018 r. Prezesem Fundacji była Hanna Maria Nawrocka. (dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Fundację projektu dotowanego w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych² (dalej: ASOS).

W 2017 r. Fundacja zrealizowała zadanie publiczne pn. „Łatwiej przez życie !”, zlecane w ramach ASOS priorytet IV, na które otrzymała dotację w wysokości 198.400 zł, z czego wydatkowano 198.399,66 zł. Działania i wykorzystanie środków były zgodne z ofertą i umową zawartą z Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (dalej: MRPiPS) oraz ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie³. Przyjęcie do realizacji zadania publicznego poprzedziło rozpoznanie potrzeb w zakresie aktywizacji osób starszych. Działania merytoryczne, podjęte w związku z realizacją dotowanych zadań, zostały prawidłowo udokumentowane, a poniesione wydatki służyły realizacji projektu. W sporządzonym sprawozdaniu wiarygodnie udokumentowano realizowanie poszczególnych działań. Fundacja przeprowadziła ewaluację zadania dotowanego z ASOS, a zrealizowany projekt wpisywał się w cele Priorytetu IV Projektu ASOS.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Rządowy Program na rzecz Aktywności Osób Starszych na lata 2014-2020, przyjęty uchwałą nr 237 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. (M. P. z 2014 r., poz. 52).

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2018 r. poz. 450 ze zm. dalej: udppw

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prawidłowość przygotowania i wykonania zadania publicznego określonego w umowie

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2017-2018 Minister przyznał Fundacji dofinansowanie z ASOS na realizację dwóch zadań (IV priorytet) pn.:

- „Łatwiej przez życie!” (edycja I) - zgodnie z zawartą umową⁴ dotacja wynosiła 198.400,00 zł, do realizacji projektu wykorzystano 198.399,66 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 221.200,00 zł, z czego wydatkowana kwota dotacji w kosztach zadania publicznego stanowiła 89,69%. Na podstawie pisma Fundacji⁵, dotyczącego zagospodarowania oszczędności uzyskanych podczas realizacji projektu „Łatwiej przez życie!” został podpisany aneks⁶ nr 1, do którego dołączony został nowy harmonogram oraz kalkulacja po aktualizacji projektu. W umowie zapisano także udział środków finansowanych z innych źródeł w wysokości 7.800,00 zł, udział środków własnych w wysokości 7.800,00 zł oraz udział wkładu osobowego o wartości 15.000,00 zł. Niewykorzystana kwota dotacji (0,34 zł) została w terminie zwrócona na rachunek Ministerstwa.

- „Razem Łatwiej 2!” (edycja II) - zgodnie z zawartą umową⁷ dotacja wynosiła 193.400 zł., co stanowiło 90 % całkowitego kosztu zadania, który wynosił 229.400 zł. Projekt będzie realizowany do 31 grudnia 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 110-140, 310-322)

Składane przez Fundację oferty, zawarte umowy oraz sprawozdanie końcowe z realizacji zadania były zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzoru ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań⁸.

Oferty składane na realizację zadania publicznego w latach 2017 i 2018 zawierały m.in. określenie miejsca realizacji zadania, opis poszczególnych działań w zakresie realizacji projektu, harmonogram działań, zakładane rezultaty, kosztorys, a także przewidywane źródła finansowania zadania publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 75-109, 262-303)

Sprawozdanie z realizacji projektu „Łatwiej przez życie!” zostało wysłane do MRPiPS, w terminie ustalonym w umowie, tj. w dniu 23 stycznia 2018 r. Powyższe sprawozdanie zostało pozytywnie zaakceptowane przez MRPiPS 20 marca 2018 r. Wykazany w sprawozdaniu zakres działań nie różnił się od zakresu działań wskazanych w ofercie.

(dowód: akta kontroli str. 141-158)

W części IV oferty pn. „Szczegółowy zakres rzeczowy oraz kalkulacja przewidywanych kosztów zadania publicznego” zostały wyszczególnione zajęcia, które przewiduje się przeprowadzić z opiekunami i podopiecznymi, tj.:

- organizacja pracy i zarządzanie warsztatem pracy - 80 godzin;
- gospodarowanie budżetem domowym – 80 godzin;
- wysoka jakość obsługi i profilaktyki wypalenia zawodowego – 80 godzin;
- obsługa komputera, internetu i urządzeń IT – 80 godzin;

⁴ Umowa nr 13403/2017/ASOS z dnia 14 kwietnia 2017 r. realizowana w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2017 r.

⁵ Pismo Fundacji do Departamentu Polityki Senioralnej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2017 r.

⁶ Aneks nr 1 z dnia 14 listopada 2017 r.

⁷ Umowa nr 15424/2018/ASOS z dnia 12 kwietnia 2018 r. realizowana w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2018 r.

⁸ Dz. U. poz. 1300.

- elementy pierwszej pomocy przedmedycznej – 80 godzin;
- kurs pielęgnacji osoby obłożnie chorej- przenoszenie, dźwiganie pacjenta – 80 godzin;
- zajęcia integracyjne i ergoterapii – 168 godzin;
- zindywidualizowane szkolenie psychologiczne i coachingowe – 640 godzin.

W ofercie przyjęto, że wynagrodzenie dla wszystkich trenerów biorących udział w projekcie wynosić będzie 85 zł za godzinę pracy.

Wskazane w ofercie zajęcia były rozliczone w sprawozdaniu końcowym. Wynagrodzenie trenera prowadzącego zajęcia pn. zindywidualizowane szkolenie psychologiczne i coachingowe zostało po negocjacjach, ze względu na dużą ilość godzin, obniżone do 65 zł za godzinę pracy.

(dowód: akta kontroli str. 97-106, 144-154)

1.2. Fundacja nie pobierała opłat lub wpłat od beneficjentów realizowanego zadania publicznego. Ustalono, że działania Fundacji objęte dotacją ASOS miały charakter nieodpłatny, uczestnicy – osoby starsze, biorące udział w projekcie - nie ponosili kosztów uczestnictwa w zajęciach, stąd w sprawozdaniu końcowym Fundacji nie wykazano przychodów z działalności odpłatnej. Fundacja nie uzyskała przychodów w postaci odsetek bankowych od środków dotacji zgromadzonych na rachunku bankowym, wskazanym w umowach z MRPiPS.

(dowód: akta kontroli str. 14-17)

1.3. Przy realizacji projektu „Łatwiej przez życie!” wykorzystywano zasoby kadrowe własne, dwunastu wolontariuszy oraz ośmiu osób z zewnątrz, związanych z Fundacją, na podstawie umowy zlecenia. Kwalifikacje i doświadczenie osób prowadzących zajęcia ustalono na podstawie przedłożonych dyplomów, świadectw, certyfikatów oraz oświadczeń osób, którym zlecono przeprowadzenie zajęć warsztatów i wykładów. Doświadczenie prowadzących zajęcia podmiotów gospodarczych zweryfikowano na podstawie przedłożonych referencji. Wszystkie osoby prowadzące szkolenia (dziesięć) posiadały wykształcenie wyższe oraz doświadczenie w prowadzeniu zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 16-17)

Niefinansowy wkład własny do projektu, w postaci nieodpłatnej, dobrowolnej pracy (wolontariatu) miał wyłącznie charakter osobowy, zgodnie z zasadami ASOS. W projekcie brało udział 12 wolontariuszy, z którymi zostały podpisane porozumienia o wykonywanie świadczeń wolontariackich. Wartość tej pracy była ustalona z uwzględnieniem ilości spędzonego czasu oraz stawki godzinowej za dany rodzaj wykonywanej pracy obowiązujący w regionie i ustalonej na poziomie 25,00 zł za godzinę pracy wolontariusza. Godziny pracy wolontariuszy były rejestrowane i podpisywane przez kierownika projektu lub specjalistę ds. logistyczno-organizacyjnych projektu.

(dowód: akta kontroli str. 227-249)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie dla osób zatrudnionych przy badanym projekcie, dotowanego ze środków ASOS, nie przekroczyło 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw⁹.

(dowód: akta kontroli str. 160-169)

1.4. Koszty realizacji projektu „Łatwiej przez życie!” wyniosły 221.199,66 zł z tego koszty merytoryczne¹⁰ 198.799,66 zł, a koszty obsługi administracyjnej¹¹

⁹ W 2017 r.- 4.739 zł.

¹⁰ Koszty merytoryczne obejmowały: wynagrodzenia trenerów prowadzących zajęcia, zakup materiałów szkoleniowych, drobny catering, wynajem pomieszczeń, opracowanie graficzne i druk biuletynów informacyjnych, wynagrodzenie specjalisty ds. logistyczno-organizacyjnych, zorganizowanie uroczystej gali podsumowującej, wydruk dyplomów podziękowań dla 160 osób.

22.400,00 zł. Fundacja, zgodnie z obowiązującymi przepisami¹², prowadziła wyodrębnioną dokumentację i ewidencję księgową w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Dla zrealizowanego projektu koszty podane w sprawozdaniu wynikały z ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 141-157, 160-169)

Fundacja nie podlegała obowiązkowi corocznego badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta, gdyż nie kwalifikowały się one do badania przez biegłego rewidenta¹³.

(dowód: akta kontroli str. 250-252)

1.5. Szczegółowe badanie 25 dowodów księgowych¹⁴ projektu wykazało, że

- każdorazowo rozliczane wydatki przewidziano w budżecie projektu;
- dowody księgowe zawierały dane określone w art. 21 ust. 1 uor,
- dowody księgowe zawierały trwały zapis obejmujący: dane o umowie i zadaniu finansowym przez ASOS, którego płatność dotyczyła, przeznaczenie zakupionej usługi, towaru lub opłaconej należności, informacje jaka część należności finansowana jest ze środków dotacji, podpisy osób potwierdzających sprawdzenie dowodu księgowego, zatwierdzenie do zapłaty.

(dowód: akta kontroli str. 336-406)

1.6. Zgodnie z § 9 pkt 3 i 5 umów o realizację zadania publicznego, istniała możliwość dokonania przesunięć pomiędzy pozycjami w kosztorysie do wysokości 10%. Poziom ten został zachowany. W kategorii II ujęto wynagrodzenie kierownika projektu w wysokości 10.400,00 zł, wynagrodzenie specjalisty ds. finansowo-księgowych w wysokości 7.000,00 zł oraz koszt funkcjonowania biura projektowego w wysokości 5.000,00 zł.

Stosownie do zasad ASOS, w ramach kategorii I ujęto m.in. wszystkie wydatki związane z wynagrodzeniami trenerów, wynajmem pomieszczeń na zajęcia, koszt cateringu, zakupu materiałów szkoleniowych dla uczestników projektu, opracowania graficznego i druku biuletynów promocyjnych oraz zorganizowania uroczystej gali podsumowującej projekt. W sprawozdaniu końcowym w kosztach kategorii I ujęto również wynagrodzenie specjalisty ds. logistyczno-organizacyjnych w wysokości 10.400,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 110-157)

W wyjaśnieniach, Prezes Fundacji podała, że w ofercie projektu „Łatwiej przez życie!” koszty specjalisty ds. logistyczno-organizacyjnych ujęto w kosztach obsługi zadania, ale w związku z informacją mailową otrzymaną od pracownika MRPiPS, w której wskazano przeniesienie ich do części I koszty merytoryczne, w sprawozdaniu końcowym zostały one ujęte w kosztach merytorycznych.

(dowód: akta kontroli str. 19-30)

Uzyskane oszczędności w wysokości 9.120,00 zł, zgodnie z aneksem, zostały przeznaczone na przygotowanie uroczystej gali kończącej projekt, wydruk dyplomów dla uczestników programu oraz broszury podsumowującej „Vademecum seniora”, która została wręczona uczestnikom projektu, Klubom Seniora, Urzędowi, MOPS-om oraz organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób starszych.

(dowód: akta kontroli str. 124-140)

¹¹ Koszty administracyjne obejmowały: wynagrodzenie kierownika projektu, wynagrodzenie specjalisty ds. finansowych, koszty funkcjonowania biura projektu.

¹² Art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 września 199 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 ze zm. – dalej: uor), art. 16 ust. 5 udppw oraz § 5 zawartych umów o dofinansowanie z ASOS.

¹³ Nie wystąpiły okoliczności wymienione w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego (Dz. U. Nr 285, poz. 2852).

¹⁴ Zbadano 25 dokumentów o łącznej wartości 88.950,61, co stanowiło 18,11% ilości i 43,14% wartości, spośród 138 dokumentów ujętych w sprawozdaniu na łączną sumę 206.199,66 zł.(z wyłączeniem kosztów wolontariatu na kwotę 15.000,00 zł.)

1.7. W sprawozdaniu oraz w wyodrębnionej ewidencji księgowej zrealizowanego zadania publicznego nie wykazano wydatków niekwalifikowanych, takich jak np.: zakup środków trwałych, nagrody, premie czy inne bonifikaty rzeczowe lub finansowe dla osób zajmujących się realizacją zadania czy koszty wyjazdów służbowych osób zaangażowanych w realizację projektu.

(dowód: akta kontroli str. 141-157, 160-169)

1.8. Fundacja utworzyła subkonto¹⁵, w ramach posiadanego rachunku bankowego, wskazane w umowie z MPRIIPS, które służyło do obsługi środków pochodzących z dotacji w ramach Programu ASOS. Z rachunku tego dokonywano płatności z tytułu wynagrodzeń oraz zakupu towarów i usług związanych z realizacją zadania publicznego. Płatności ze środków otrzymanej dotacji dokonywane były przelewem z rachunku bankowego, na który Fundacja otrzymała dotację, za wyjątkiem dwóch faktur¹⁶ opłaconych gotówką, dotyczących wynajmu pomieszczeń na szkolenie z zakresu organizacji pracy. Koszty wynajmu pomieszczeń za powyższe zajęcia w sprawozdaniu końcowym nie zostały ujęte w środkach z dotacji, a zostały wykazane jako opłacone ze środków własnych.

(dowód: akta kontroli str. 144-154, 323-335, 383-386)

1.9. Faktury dotyczące realizacji zadań dotowanych z ASOS były zgodne z ofertą i budżetem projektu, a ich koszty jednostkowe nie przekraczały cen rynkowych¹⁷. Prezes Fundacji wyjaśniła, że przy opracowaniu wniosku przeprowadziła telefonicznie rozeznanie rynku a ceny zostały zaakceptowane przez dwóch niezależnych ekspertów MPRIIPS podczas składania oferty.

(dowód: akta kontroli str. 14-16)

1.10. Z zatwierdzonego przez MPRIIPS sprawozdania wynika, że przestrzegano zasady bezpośredniej realizacji zadania, założonej w ofercie przez organizację dotowaną ze środków ASOS. Nie stwierdzono przypadków zlecenia realizacji zadań podwykonawcom, którzy nie byli wskazani w umowie z Ministerstwem.

(dowód: akta kontroli str. 141-158)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi
dotyczące badanej
działalności

NIK zwraca uwagę, że koszty wynagrodzenia specjalisty ds. logistyczno-organizacyjnych, zgodnie z pkt 7.4 części A regulaminu ASOS 2017, powinny być zakwalifikowane do kosztów obsługi administracyjnej. Ze względu jednak na to, iż suma kosztów obsługi, zgodnie z powyższym regulaminem, nie przekroczyła 20% kwoty dotacji, (łącznie z wynagrodzeniem specjalisty ds. logistyczno-organizacyjnych), zdaniem NIK, nie wpływa to na ocenę działalności Fundacji. Nie zostały bowiem przekroczone ogólne limity kosztów związanych z obsługą realizacji zadania.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie i wykonanie przez Fundację projektu „Łatwiej przez życie!”.

¹⁵ Numer subkonta 63.1750.0012.0000.0000.3679.4658

¹⁶ Faktura nr 89/2017 z dnia 1.06.2017 r. na kwotę 560,00 zł, Faktura nr 109/2017 z dnia 30.06.2017 r. na kwotę 700,00 zł.

¹⁷ Z uwzględnieniem wynegocjowanej stawki za zajęcia ze zindywidualizowanego szkolenia psychologicznego i coachingowego opisanej w pkt 1.1.

2. Osiągnięcie zakładanych efektów zadania publicznego i ocena metod ich pomiaru

Opis stanu faktycznego

2.1. Przystąpienie do projektu ASOS poprzedzone zostało analizą grupy docelowej. Fundacja, w ankiecie przeprowadzonej na 160 mieszkańcach Starego Miasta i okolic w wieku 60+ weryfikowała liczbę osób starszych w powiecie konińskim województwa wielkopolskiego, sposób spędzania przez nich czasu wolnego, ich problemy i oczekiwania. Wyniki ankiety wykazały m.in.: brak aktywności społecznej znacznej grupy osób ankietowanych (79%), minimalne zaangażowanie w działania organizacji pozarządowych w formie wolontariatu (2%), brak pogłębiania i wykorzystywania swojej wiedzy (46%). Respondenci w czasie badania podali, że przyczyną tego stanu rzeczy był brak wiedzy nt. możliwości w zakresie podejmowania aktywności (72%).

(dowód: akta kontroli str. 62-109)

Realizowany projekt i założone w nim zadania wpisywały się w Strategię Rozwoju Województwa Wielkopolskiego¹⁸ do 2020 r., w której zapisano, że: „Zwiększająca się populacja ludzi starszych sprzyja rozwojowi nowego sektora gospodarki, ukierunkowanego na specyficzne potrzeby odbiorców w starszym wieku. Społeczeństwa, w których ludzie żyją dłużej, oferują rozległe możliwości, a gospodarka nowe produkty i usługi dla osób starszych, a w tym:

- wzmocnienie partnerstwa administracji z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w ramach / na rzecz srebrnego sektora
- tworzenie infrastruktury dla podtrzymania aktywności fizycznej i psychospołecznej, w szczególności seniorów oraz osób niepełnosprawnych;
- działania na rzecz zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego poprzez szeroko rozumianą integrację społeczną;
- budowanie nowej jakości form pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym i wykluczonym;
- wykorzystywanie modelowych rozwiązań w zakresie aktywnej integracji i gospodarki społecznej;
- budowanie potencjału instytucjonalnego na rzecz zapobiegania i łagodzenia skutków wykluczeń;
- wsparcie organizacji pozarządowych zajmujących się pomocą społeczną i aktywną integracją”.

(dowód: akta kontroli str. 642-646)

Fundacja nie prowadziła współpracy przy realizacji Programu ASOS z lokalnymi władzami samorządowymi. W informacji¹⁹ przekazanej przez Wójta Gminy Stare Miasto wskazano m.in. że:

- współpraca z Fundacją układa się bardzo poprawnie. Fundacja aktywnie uczestniczy w konsultacjach dotyczących opracowania Gminnego Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi, wskazując nowe obszary wsparcia. W zakresie projektów, Fundacja informuje Urząd Gminy Stare Miasto o swoich realizacjach, a Gmina Stare Miasto pomaga w promocji i rozpowszechnianiu wiedzy o nich;
- w Gminie od 5 lat działa niesformalizowany klub seniora, który współpracuje z Gminą, biblioteką Publiczną Gminy Stare Miasto oraz szkołą podstawową w Modle Królewskiej;

¹⁸ Uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r.

¹⁹ Złożonej na podstawie art. 29 ust 1 pkt 2 lit. f, ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm.); dalej: ustawa o NIK.

- w 2013 roku została powołana przy Starostwie Powiatowym – Powiatowa Rada Seniorów, która skupiła 14 gmin powiatu konińskiego. Gmina Stare Miasto ma osobę reprezentującą gminę w Powiatowej Radzie Seniorów.

(dowód: akta kontroli str. 253-256)

2.2. Fundacja przed realizacją projektu ASOS przeprowadziła akcje promocyjne. Polegały one na zamieszczeniu plakatów w pobliskich marketach oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Stare Miasto. Informacje o projekcie emitowało radio „Merkury”. Wszystkie osoby biorące udział w programie zgłaszały się do siedziby Fundacji. Do projektu zgłosiło się kilka osób więcej, które w sposób wymienny brały udział w zajęciach, w przypadkach, gdy osobom zapisanym nie pasowały terminy zajęć podanych w harmonogramie.

(dowód: akta kontroli str. 24, 62-70)

Działania projektu skierowane były do 60 opiekunów w wieku 60+ osób starszych, oraz 100 podopiecznych w wieku 60+ z terenu Starego Miasta i powiatu konińskiego (głównie miasta Konin). Projekt zakładał przeprowadzenie szkolenia w sześciu blokach tematycznych po 80 godzin każdy dla 60 opiekunów 60+, które podniosą jakość własnego warsztatu pracy w zakresie sprawowania opieki, umiejętności psychospołecznych oraz wiedzy komputerowej. Przeprowadzenie czterech spotkań po cztery godziny z zakresu zindywidualizowanych szkoleń psychologicznych i coachingowych dla 40 par (opiekun i podopieczny), co miało wpłynąć na polepszenie współpracy podopiecznych ze swoimi opiekunami oraz realizację 168 godzin zajęć dla 100 podopiecznych 60+ i 60 opiekunów w zakresie integracji i ergoterapii, co miało przyczynić się do poczucia bycia wysłuchanym w procesie planowania i świadczenia usług opiekuńczych. Dodatkowo w ofercie ujęto pracę 12 wolontariuszy pracujących z osobami starszymi zarówno w pomieszczeniach wynajętych przez Fundację jak i u samych podopiecznych.

(dowód: akta kontroli str. 75-109)

Zgodnie z ofertą oraz sprawozdaniem Fundacji z projektu „Łatwiej przez życie!”, cele powyższe zostały zrealizowane w 100%. Według danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji projektu, osiągnięte zostały cele zadania, tj. wzrost wiedzy i umiejętności, w zakresie obsługi komputera i internetu (Facebook), wypracowano w uczestnikach projektu potrzebę aktywności i wzbudzenie poczucia sprawczości. Trwałym efektem projektu było przeciwdziałanie wykluczeniu tej grupy dzięki edukacji przywracającej ludziom starszym właściwe im miejsce w społeczeństwie. Osiągnięte cele potwierdzają przeprowadzone po każdym szkoleniu ankiety.

(dowód: akta kontroli str. 75-109, 141-157)

Przeprowadzenie zajęć zgodnych z harmonogramem, zostało udokumentowane poprzez sporządzenie ewidencji czasu pracy przez prowadzącego zajęcia, potwierdzonej przez Prezesa Fundacji, oraz szczegółowej listy obecności na zajęciach.

(dowód: akta kontroli str. 181-182)

W ofercie na realizację zadania publicznego „Łatwiej przez życie!” w części IV pkt 8 „Kalkulacja przewidywanych kosztów na rok 2017” zapisano, że zindywidualizowane szkolenia psychologiczne i coachingowe odbywać się będą dla 40 par (opiekun i senior). Z przedłożonej dokumentacji wynika, że przedmiotowe zajęcia odbywały się w większości indywidualnie (na 158 spotkań tylko 41 było w parach tj. 26%).

Odnosząc się do analizy listy obecności na przedmiotowych zajęciach, Prezes Fundacji podała, że na listach obecności podpisywali się czasami tylko podopieczni, którzy z uwagi na niepełnosprawność, nie mogli sami dotrzeć na zajęcia i musieli być z opiekunami, a brak ich podpisu na liście obecności nie świadczy o ich

nieobecności. W przypadku gdy na spotkanie nie dojechała druga osoba, to obecny był opiekun z domu opieki. Prezes Fundacji dodała, że zajęcia te odpowiadały na indywidualne potrzeby, poruszano na nich traumatyczne kwestie i dlatego czasami spotkania wymagały indywidualnego podejścia, celem stworzenia profesjonalnych warunków do udzielenia pomocy beneficjentom.

(dowód: akta kontroli str. 24, 98-105)

2.3. Zarówno w złożonym sprawozdaniu końcowym z realizacji projektu, jak i w wyjaśnieniach Prezes Fundacji, nie wskazano żadnych trudności lub ograniczeń w ich realizacji oraz kłopotów we współpracy z MPRiPS.

(dowód: akta kontroli str. 141-157, 18-30)

2.4. Kontroler NIK przeprowadził badania ankietowe wśród losowo wybranych osób starszych, które były uczestnikami projektu „Łatwiej przez życie!”. Ankiety skierowano do 50 osób. Od uczestników otrzymano 29 (58%) ankiet z tego 21 wypełniły kobiety (72,5%) w wieku od 61 do 78 lat zaś osiem ankiet wypełnili mężczyźni (27,5%) w wieku od 61 do 81 lat; dwie osoby posiadały wykształcenie podstawowe, 19 wykształcenie średnie, a osiem wyższe; 20 respondentów zamieszkiwało w miastach a dziewięcioro na wsi.

Analiza ankiet otrzymanych od uczestników wykazała m.in., że:

- 29 osób stwierdziło, iż słyszało o projekcie ASOS nie tylko z jednego źródła i tak: głównym źródłem wiedzy była w 24 przypadkach (52%) informacja od znajomych, w sześciu (13%) z ogłoszeń, plakatów, ulotek, w trzech (6%) z internetu, w ośmiu (17%) zaproszenie od organizatora, jedna osoba (2%) wskazała inne organizacje senioralne, a dwie (4%) wskazały jeszcze inne źródła informacyjne;
- wszystkie osoby wskazały, że brały udział w projekcie a informacje o wydarzeniu i możliwości wzięcia w nim udziału były wystarczające,
- wszystkie osoby oceniły pozytywnie organizację projektu, z tego dwie (7%) wskazały na częściowe spełnienie, osiem (27%) wskazało spełnienie oczekiwań, 17 (58%) całkowite spełnienie, a dwie osoby (7%) uznały, że projekt przekroczył ich oczekiwania,
- wszystkie osoby oceniły pozytywnie organizację projektu, z tego sześć (20%) jako dobrą, 16 (55%) jako bardzo dobrą i cztery osoby (14%) jako wzorcową,
- szkoleniami, z których uczestnicy byli najbardziej zadowoleni były zajęcia komputerowe, natomiast najchętniej wzięliby udział w wycieczkach do kina, teatru i na basen,
- respondenci nie proponowali zmian w organizacji wydarzeń objętych projektem.

Podsumowując przeprowadzone badania ankietowe, można stwierdzić, że osoby biorące udział w realizowanym projekcie ASOS pozytywnie oceniały jego organizację i przebieg.

(dowód: akta kontroli str. 407-646)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, na wynikające z oferty zadania publicznego oraz z umowy o dofinansowanie, zobowiązanie Fundacji do prawidłowego prowadzenia list obecności w ramach realizowanych zajęć.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie osiągnięcie zakładanych efektów projektu zrealizowanego przez Fundację w ramach ASOS.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰, nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 21 września 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Piotr Kręt
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
z up. Tomasz Nowiński
wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis

²⁰ Dz. U. z 2017 r., poz. 524. ze zm.